

De eeuwige stilte, ofwel *perpetuo silentio*, is de eed die een gelovige moet afleggen als hij aangifte doet van seksueel misbruik of als getuige (of aanklager) optreedt in een kerkelijk strafproces wegens seksueel misbruik. Schend een gelovige die eed dan wordt hij of zij standrechtelijk geëxcommuniceerd.

Door de “eeuwige stilte” blijven geestelijken die zich aan kinderen vergrepen hebben uit handen van de gerechtelijke macht en kunnen er na hun overplaatsing in een ander land gewoon mee doorgaan.

Van dezelfde schrijver:

Schat (2005)

Matador (2006)

Te ver (2007)

De Kindervriend (2009)

Pater Noster (2010)

Ana-Lyse (2010)

Pjots boryjt (2010)

Huis in Albama (2016, geheel herziene versie van Matador)

De Luiken der Waarneming (2016)

EEUWIGE STILTE

José Hennekam

Colofon

ISBN: 9789402159462

NUR 280

Eeuwige Stilte is de geheel herziene uitgave van de in 2009 bij Karakter Uitgevers verschenen thriller De Kindervriend

© 2016 José Hennekam

www.josehennekam.nl

Dit boek is jammer genoeg slechts gedeeltelijk aan mijn fantasie ontsproten.
Maar elke gelijkenis met bestaande personen is wel puur toeval.
Ook de locatie is willekeurig gekozen.
Door de *perpetuo silentio* had het verhaal zich namelijk overal kunnen afspelen.
En kan dat nog steeds.
Elke dag weer.

José Hennekam

Proloog

Hoe lang lag hij hier?

Uren? Dagen?

Zijn gevoel van tijd was verdwenen in de ondoordringbare duisternis.

Het leek een eeuwigheid sinds het gekrijs in de ruimte naast hem was verstomd. Het had hem doen denken aan het gillen van een big voor de slacht.

De vliegen die zich te goed deden aan zijn opengeslagen lip voelde hij niet meer. Net zomin als het schrijnen waar hij zich bevuild had of de stalen schakels om zijn hals. Wel was er nog steeds die doffe pijn op de plaats waar hij zo onverwacht op zijn achterhoofd was geslagen en schrijnde zijn keel rauw van de dorst.

Zijn zweet was klam, ondanks de smorende hitte, en zijn hart klopte in zijn keel.

De stilte nadat het kind naast hem was opgehouden met gillen voelde nog steeds oorverdovend. Hij wenste bijna dat de *gringo* terugkwam.

Bijna, want dan zou het zijn beurt zijn.

Hij had de dood herkend in de ogen van de man die hij als zijn vriend had beschouwd.

Koude, wrede ogen, het had diens gezicht veranderd in dat van een vreemde.

Hij maakte zich geen illusies, zijn dood stond vast, alleen het hoe ontbrak.

Hij moest er klaar voor zijn, de *gringo* als een man tegemoet treden.

Geen tranen, geen angst.

Op de vliegtuigtrap omarmde de hitte me. Toch had ik dit liever dan dat natte New York.

The Big Apple - ze hadden het beter The Big Watermelon kunnen noemen. De afgelopen twee weken had het geleken alsof het daar altijd regende.

Met mijn fotospullen om mijn ene schouder en mijn laptop om de andere liep ik naar de aankomsthal.

De paspoortcontrole was een peulenschil. De verveeld kijkende man bladerde even, vergeleek de foto met mijn gezicht en mompelde prettige vakantie. Een half uur later had ik mijn koffer en liep achter de rest van de passagiers aan richting uitgang.

Bij de deur werd een jonge stel voor me door twee mannen in groen uniform naar links gedirigeerd. Even hield ik mijn adem in. Ik had dan wel niets aan te geven maar ik moest er niet aan denken mijn koffer uit te moeten pakken. Bij het zien van mijn fotospullen wilde men altijd weten wat ik kwam doen, of ik daar wel toestemming voor had en dat soort flauwekul. Helemaal erg was het als ze er een hogere in rang bij wilden hebben. Dan zat je uren te wachten tot die man op kwam dagen. Maar de sterren waren me goed gezind vandaag, zonder me een blik waardig te keuren lieten ze me door.

Ik zag Kim meteen. Ze had een zelfde soort broek aan als in het vliegtuig twee maanden geleden en daarop een witte blouse waarvan de bovenste knoopjes los waren zodat haar donkere huid mooi afstak. Haar haren had ze in een staartje gebonden. Ze zag er adembenemend uit en absoluut niet als de dokter van een opvangtehuis voor straatkinderen.

Naast haar stonden twee serieus kijkende mannen in spijkerbroek en T-shirt. Ik wist meteen dat het de paters waren.

‘Hoi, welkom in Honduras,’ zei ze en ze gaf me heel formeel een hand. ‘Goede vlucht gehad?’

‘Ja prima, dank je,’ antwoordde ik beduusd. Ik had minstens op een begroetingskus gerekend.

Ze wees naar de twee mannen. ‘Dit zijn pater Leviticus en pater Robertus.’

We schudden handen. Leviticus had een vriendelijk maar streng gezicht en keek me onderzoekend aan. De bebaarde Robertus staaarde verlegen naar de grond. De hiërarchische verhouding tussen de twee was duidelijk.

Ondanks mijn protesten stond Robertus erop mijn bagage te dragen

Het wit met rode bestelbusje uit het jaar nul bleek het nog uitstekend te doen. Wel had ik medelijden met Kim en Leviticus die op de knullig in elkaar getimmerde bank tegen het tussenschot moesten zitten.

Na een minuut of twintig, waarvan de laatste vijf door de drukke volkswijk van *San Pedro Sula*, stopten we voor een gebouw waarop het woord HOTEL nog net te lezen was.

‘Het is geen Hilton, maar de kamers zijn er schoon,’ klonk het vanaf de achterbank. ‘En het is niet ver van het tehuis en dat leek me wel handig.’

De receptionist zat zijn krant te lezen, naast hem een asbak vol peuken, een half opgebrande viel bijna van de rand. Het was lang geleden dat ik een zo indringende sigarettengeur had geroken. De man had ons niet binnen horen komen en schoot overeind toen Kim op het glas tikte voor de sleutel.

De kamer was inderdaad ‘geen Hilton’: kale muren met behang dat op veel plaatsen losliet, vloerbedekking die ooit ergens anders had gelegen en een badkamer die ook betere tijden gekend had. Maar alles rook fris en het matras voelde stevig en dat was het belangrijkste: behalve ’s nachts was ik niet van plan hier veel tijd door te brengen. Het enige wat me zorgen baarde was het slot op de deur. Met een schroevendraaier had je dat binnen twee tellen open.

Kim zag het ook. ‘Misschien kun je je waardevolle spullen zoals je laptop en zo beter niet op je kamer laten,’ zei ze. ‘Op de medische post heb ik een kast die goed afgesloten kan worden, daar ligt het veiliger.’

‘Dat lijkt me inderdaad verstandig,’ antwoordde ik.

Kim liep naar de deur. ‘Ik ga nu. Als jij je even opfrist, dan komt Robertus je over een uur met het busje ophalen en brengt je naar het tehuis.’ Ze zwaaide even en weg was ze.

Ik ging op het bed zitten en knoopte mijn overhemd los. Erg hoopvol begon deze missie niet. Jezus, wat deed ze afstandelijk. Hopelijk kwam het door de aanwezigheid van die paters. Of had ze me gewoon lekker zitten

maken toen in het vliegtuig? Had ze toen ze wist wie ik was meteen een mogelijkheid gezien om met foto's van mij fondsen voor het opvangtehuis te werven. Misschien had mijn beroemde meisje in het veel te grote Che Guevara-shirt en een kalasjnikov over haar schouder helemaal niet boven haar bed gehangen vroeger, maar had ze dat ter plekke verzonnen om mijn ego te strelen. Nou, in dat laatste was ze in elk geval geslaagd want nu zat ik hier.

Het lauwe straaltje uit de douchekop - hoe ik ook aan de knoppen draaide, de temperatuur bleef hetzelfde - was lichtbruin en met lichte tegenzin ging ik er half onder staan. Gelukkig werd het water na een paar minuten helder en durfde ik ook mijn hoofd nat te maken.

Opgefrist ging ik op bed liggen en vouwde mijn handen onder mijn hoofd. Nog nooit was ik op reis gegaan zonder eerst een uitgebreid schema te maken. Wat dat betreft zou deze klus heel anders zijn dan alle vorige. Gewoon kijken waar ik tegenaan liep en veel improviseren. Die foto's van de kinderen in het opvangtehuis was geen probleem. Met een beetje mazzel was ik daar in een dag of drie mee klaar. Maar hoe het met de straatbendes moest, geen idee. Daarin was ik totaal afhankelijk van de contacten van Kim. En mijn belangrijkste opdracht, haar versieren, was het grootste vraagteken. Misschien moest ik maar beginnen met haar uit eten te nemen. Vanavond bijvoorbeeld.

Er werd zachtjes op de deur geklopt.

Ik schoot overeind. Was dat uur nu al voorbij? 'Een minuutje,' riep ik.

Mijn broekriem dicht gespeld deed ik de deur open. Robertus stond halverwege de gang, zijn blik naar de vloerbedekking. 'Sorry, ik moest wat ophalen en dat duurde korter dan ik had verwacht.'

'Geen probleem. Als je me een paar minuten geeft, pak ik mijn spullen even bij elkaar.'

'Goed, ik wacht bij het busje.'

Vijf minuten later kwam ik beladen als een pakezel de trap af.

De receptionist keek niet op of om toen ik voorbij liep. Maar goed dat ik alles bij me had; een erg goede bewaker leek me deze man niet.

'Zal ik die laptop van je overnemen?' Robertus had zijn verlegenheid zo te zien wat overwonnen want voor het eerst keek hij me aan. De combinatie van zijn grijze haren met zijn staalblauwe ogen was verrassend. Door zijn baard was van de rest van zijn gezicht verder weinig te zien. Ik schatte hem zo rond de vijftig, net zo oud als ik.

Onderweg naar het tehuis probeerde ik een gesprek met hem aan te knopen en vroeg hoe lang hij al in Honduras was en wat hij hier precies deed. Maar verder dan 'negen jaar' en 'boodschappen doen' kwam ik niet. Robertus was duidelijk een man van weinig woorden.

We stopten voor een groot stenen gebouw.

Robertus wees naar de dubbele, houten deur. 'Gewoon even aanbellen, pater Daniel verwacht je.'

Toen ik mijn spullen uit het busje gehaald had, scheurde hij weg. Ik kon nog net de achterklep dichtdoen.

Het schriële mannetje dat opendeed boog zijn hoofd toen hij me zag. In tegenstelling tot Robertus en Leviticus droeg hij een grijs overhemd met een witte boord, zodat je meteen zag dat hij een priester was.

'Paul Hart,' zei ik mijn hand uitstekend.

'Welkom, welkom,' piepte hij met een hoog stemmetje. 'Daniel. Eigenlijk pater Daniel, maar laat dat pater maar achterwege.'

Het was alsof er een kabouter tegen me praatte. Met moeite kon ik mijn lachen inhouden.

'U mag best lachen hoor,' zei hij vriendelijk. 'Ik weet dat mijn stem raar klinkt. Vroeger is een operatie aan mijn stembanden niet helemaal goed gegaan.'

Ik voelde het bloed naar mijn hoofd stijgen. 'Sorry,' stamelde ik, 'het was niet mijn bedoeling om...'

Daniel onderbrak me. 'Helemaal niet erg, ik weet niet anders. En trouwens, als ik iemand met zo'n stem tegen zou komen, zou ik ook in de lach schieten.'

Met een rood hoofd volgde ik hem naar binnen.

*

De lege tegelvloer, de kale, vaalwitte muren, alles voelt koud hier, net zo koud als mijn benen tussen mijn kniekousen en mijn korte broek.

We slaan een boek om. Er staan jongens, vier, kleiner dan ik maar duidelijk ouder.

'Dat is een lange,' hoor ik een van hen zeggen

Naar mijn voeten kijkend loop ik hen zo snel ik kan met mijn koffertje voorbij.

Op kostschool dus ook. Ik haat mijn lijf, vooral mijn benen, mijn lange stelten. Straks begint het pesten weer. Zoals overal. Ik klem mijn lippen op elkaar.

Het jongetje dat tegen me opliep riep ‘sorry *señor*’ en rende hard gillend verder, achtervolgd door twee andere kleine, zwartharige bengels.

Lachend keek ik toe hoe ze met hun korte beentjes de hoek om vlogen. Een ding was zeker, ze hadden het hier duidelijk naar hun zin.

‘Hoeveel kinderen wonen er hier?’ vroeg ik.

Daniel fronste zijn wenkbrauwen. ‘Tets meer dan tachtig op dit moment, geloof ik. Het wisselt de laatste tijd nogal.’

‘Tachtig? Zoveel?’

‘Nou, zoveel is dat niet, hoor. We hebben er wel eens honderdtwintig gehad. Maar dat was geen doen, de kleintjes moesten met zijn tweeën in één bed liggen.’

‘Dat moet een heel gedoe zijn geweest.’

‘Zeg dat wel. Soms waren ze om twaalf uur nog niet stil. Maar we hebben het overleefd.’

‘Doen jullie hier alles met zijn drieën?’

Daniel schoot in de lach. ‘Nee, gelukkig niet. Dat zou niet kunnen. Overdag zijn er vrijwilligsters die schoonmaken en koken en zo. En we hebben drie onderwijskrachten. Maar na het avondeten staan Leviticus, Robertus en ik er alleen voor.’

In de verte klonk een schelle bel. Plotseling kwamen er overal kinderen tevoorschijn. Toen ze mij zagen, zetten ze grote ogen op en de kleinsten verscholen zich achter de rug van hun oudere vriendjes.

‘Komt door uw lengte,’ zei Daniel. ‘Maar u zult zien dat ze daar snel aan wennen.’

Hij was nog niet uitgesproken of het eerste kleine meisje trok haar stoute schoenen aan, sloop naderbij en bleef naar boven starend vlak voor me staan. Ik deed mijn best om zo vriendelijk mogelijk terug te kijken.

Langzaam verscheen er een glimlach op haar lippen. ‘Hoe heet u?’ vroeg ze met een klein stemmetje.

‘Paul,’ zei ik.

Mijn antwoord was voor de andere kinderen het sein voor een totale belegering.

‘Rustig, rustig,’ riep ik lachend terwijl ze me tegen de muur duwden en hun handen me overal betastten.

Vertwijfeld keek ik naar Daniel. Maar die deed net of zijn neus bloedde.

Weer klonk er een bel. Joelend vloog de meute weg. Een van de jongens gaf de kleine jongen naast hem een harde stomp in zijn gezicht. Het kereltje kromp in elkaar en schoot schichtig naar de zijkant van de groep. Lachend liep de grote jongen verder.

‘De lessen beginnen,’ zei Daniel.

*

Jongens, dit is Paul. Hij zit voortaan bij jullie in de klas.’

Ik sta voor het schoolbord en kijk naar de grond, de kleeft hand van de pater op mijn schouder.

Peter, als jij een tafeltje naar links opschuift, dan kan Paul naast Bob zitten.’

De broeder draait zijn hoofd naar mij. Zijn adem stinkt.

Bob is de klassenoudste, hij zal je de komende dagen wegwijzen maken.’

Ik loop naar mijn tafeltje. Plots struikel ik over een been dat uitgestoken wordt. Nog net op tijd kan ik me aan Bob vastgrijpen.

Hij duwt me van zich af. ‘Hé, handen thuis jij!’

‘S... sorry, ik struikelde,’ zeg ik met een rood hoofd.

‘Met je kop in de wolken, lange?’ vraagt Bob smalend.

De klas lacht, de broeder ook.

Het bord zag er heel kleurrijk uit. Rond een bolletje witte rijst lagen felroze garnalen en verschillende rode, groene en gele groenten. Ik was blij dat ik de uitnodiging van Daniel om de lunch op school te gebruiken had afgeslagen. Dit was veel leuker en spannender.

Ik glimlachte naar de vrouw. Net als haar mank lopende man die me net mijn biertje had gebracht zag ze er heel Indiaans uit met haar ronde hoofd en iets spleetachtige ogen. Het zou me niet verbazen als ze allebei van de Maya's afstamden. De variëteit aan rassen was hier verbazingwekkend. Sommige mensen hadden duidelijk Mexicaans bloed en anderen waren weer zo donker getint dat ze bijna op negers leken. Maar een ding hadden ze allemaal gemeen: ze waren klein, zonder uitzondering. Ik voelde me hier echt een reus. Op straat werd ik dan ook de hele tijd nagestaard.

Ik prikte een garnaal aan mijn vork en stak hem in mijn mond. Heerlijk, precies gaar genoeg en lekker pittig. Jammer voor Kim maar ik stonk straks wel naar knoflook.

'Lekker?' klonk het vragend.

Ik knikte tevreden en nam nog een hap.

Bij het afrekenen schaamde ik me een beetje. Voor dit bedrag kreeg je bij ons nog geen glas whisky. Hoewel ik zei dat ze het wisselgeld kon houden, schoof de vrouw het toch op een bordje naar me toe. Voor de vorm nam ik het bovenste biljet er vanaf, mompelde 'bedankt' en snelde naar buiten. Ik wilde niet dat ze met de rest van het geld achter me aan zou komen.

De klamme hitte en het verkeerslawaaï deden me de heerlijke lunch al snel vergeten. Dat mensen hier konden wonen! De lucht van uitlaatgassen was niet om te harden. Geen wonder dat veel mensen er zo grauw uitzagen, ze werden gewoon vergiftigd. En toch trok iedereen naar de stad. Onbegrijpelijk. Met grote passen liep ik terug naar tehuis; hoe sneller ik van de straat was, des te beter.

Dit gedeelte van *San Pedro Sula* leek sprekend op Barcelona met zijn haaks op elkaar staande straten en vierkante woningblokken. Als je het aantal straten naar links en naar rechts onthield kon je gewoon niet verdwalen.

Zou ik vanmiddag bij Kim langs gaan? Na het ophalen van gisteren had ik haar niet meer gezien. Ze had de hele dag spreekuur, had Daniel gezegd. Maar misschien wilde ze liever niet gestoord worden als ze werkte. Beter eerst Daniel maar vragen. Vriendelijke vent overigens, die Daniel. En goed met kinderen. Zoals hij vanmorgen tussenbeide kwam bij die ruzie, knap. Het verbaasde me overigens niet dat de jongen die door drie anderen tegen de grond was gewerkt en schoppen kreeg dezelfde was als die gisteren op de gang die stomp kreeg.

*

Een groepje jongens komt mijn richting uit, Bob is een van hen. Ik maak me zo klein mogelijk maar het is al te laat, ze komen recht op me af.

Ze zijn nu vlakbij en ik zie ze naar elkaar kijken. Ik druk me tegen de muur.

'Zo lange lul, sta je met jezelf te spelen?' vraagt de grootste van het stel. Ik ken hem wel, maar weet niet hoe hij heet. Hij hoort bij het groepje zittendblijvers uit de andere klas.

Ik denk het niet, Jan,' zegt Bob terwijl hij zijn vingers knakt. 'Paul kan niet met zichzelf spelen want hij is een meisje. Nietwaar Paul?'

Bob grijpt tussen mijn benen en knijpt. Een doffe pijn stijgt op uit mijn onderbuik. Ik durf niets terug te doen.

'Zie je wel, ik voel hier helemaal niks zitten.'

Bob verstevigt zijn greep. Mijn benen wankelen en ik doe mijn ogen dicht.

'Volgens mij vindt hij het lekker,' zegt een van de andere jongens.

Misselijk van de pijn zak langzaam door mijn knieën.

Dan laat Bob me los.

'Zo, dat is wel genoeg voor vandaag, vinden jullie niet?'

Hij geeft me een schop. De anderen volgen.

Lachend lopen ze weg.

*

Tot mijn verbazing was het niet Daniel maar Leviticus die de deur opendeed.

'De stad in geweest?' vroeg hij.

'Ja, even lunchen.'

'O, je had hier ook kunnen eten, hoor.'

‘Dat weet ik, dat zei Daniel ook al. Maar ik wilde gewoon even de sfeer van de stad proeven.’

Leviticus keek me serieus aan. ‘Toch kan je dat voortaan beter niet alleen doen. Echt veilig is deze buurt niet en ik ben en blijf verantwoordelijk voor je.’

Zonder erop in te gaan liep ik met hem mee de gang in. Hij, verantwoordelijk voor mij? Dat leek me een beetje teveel van het goede. Ik was geen kind meer. Maar waarschijnlijk was het gewoon bezorgdheid.

‘Wilde je vanmiddag iets speciaal zien?’ vroeg Leviticus.

Ja, Kim, had ik bijna gezegd, maar ik kon me nog net inhouden.

‘Nee, ik was van plan wat rond te struinen en misschien weer een praatje met pater Daniel te maken. Die heeft me vanochtend ook al heel wat over het reilen en zeilen hier verteld.’

Leviticus hield stil. ‘Als je vragen hebt, wil ik die ook best beantwoorden, hoor. Morgenmiddag maak ik graag een uurtje voor je vrij.’

‘Nee, zo belangrijk is het ook weer niet. Ik ben gewoon benieuwd naar hoe het er hier aan toe gaat.’

‘Oké, als je maar weet dat mijn deur altijd voor je openstaat. Ik wil niet dat je je hier verloren voelt.’

*

Broeder Felix kijkt me vriendelijk aan. ‘Heb je het hier een beetje naar je zjn, Paul?’

‘Eh... gaat wel broeder.’

‘Hij wordt gepest,’ zegt Theo die naast me staat, ‘door Bob en zijn vrienden.’

‘Is dat zo? vraagt broeder Felix.’

‘Ik durf niet voluit ja te zeggen.’

‘Zo af en toe, het valt wel mee.’

‘Als het te erg wordt, moet je bij me komen, hoor. Een beetje plagen mag, maar pesten duld ik niet.’

*

‘Zo, dat smaakte.’ Kim nam een slokje van haar wijn. ‘Lang geleden dat ik zo lekker gegeten heb.’

‘Ik heb gewoon het Hilton gevraagd waar je hier in *San Pedro* het beste kon gaan eten,’ antwoordde Paul. ‘Natuurlijk zeiden ze “bij ons” maar toen ik zei

dat ik een kleine, romantische gelegenheid zocht raadden ze me deze tent aan. En terecht, dit is dé ideale plek als je verliefd bent.'

Ze glimlachte. Een van de aantrekkelijke dingen aan de man tegenover haar was dat hij er geen doekjes om wond. Er was echter één probleem: hij was dan misschien wel verliefd, zij was het niet. Ze vond hem heel aardig en charmant, en ook interessant, maar van vlinders in haar buik was geen spoor te bekennen.

'Je hebt niet veel gegeten,' merkte ze op.

'Dat klopt. Ik heb vanmiddag een beetje te uitgebreid geluncht.'

'O ja? Waar?'

'In een klein tentje vlakbij het tehuis. De naam is me ontschoten.'

Ze knikte. Restaurantjes hier hadden vaak de meest vreemde namen. Ze besloot van onderwerp te veranderen.

'En, wat vind je van het tehuis?'

'Tja, wat zal ik zeggen. Het is groot, dat in elk geval. En dat had ik niet verwacht.'

'Dat komt omdat het vroeger een internaat van het bisdom was. Alle kinderen uit de streek die een beetje konden leren mochten er gratis naartoe. Zo werd het een soort broedplaats voor broeders en priesters. Als je hier eenmaal zat had de Kerk je in haar macht. Heel slim van ze.'

'De katholieke Kerk heeft altijd vol slimmigheidjes gezeten. Daarom houden ze het ook al zo lang vol.'

'Dat is waar. Als je kijkt hoeveel macht ze hier in Honduras hebben. Gewoon eng.'

Paul wuifde naar de ober.

'Jij ook een koffie met een cognacje?' vroeg hij haar.

'Alleen koffie, graag. Ik heb genoeg alcohol op voor vandaag. Morgen weer vroeg aan de bak. En sorry dat ik de afgelopen dagen er niet voor je was, het is gewoon hartstikke druk op dit moment.'

'Maakt niks uit. Geef maar aan wanneer je wel tijd hebt.'

'Lief van je. En wat zijn jouw plannen voor morgen?'

'Ik denk dat ik maar weer door het gebouw ga dwalen. Om het verleden te proeven...'

Met een zwaar hoofd werd ik wakker en keek op mijn horloge. Shit, half elf, ik had al twee uur op de medische post moeten zijn. Ik liet me terug op het kussen vallen en deed mijn ogen weer dicht. Had Kim eindelijk overdag tijd voor me en dan kom ik niet opdagen. Ze was vast ziedend: speciaal voor mij had ze dat aparte gezin op controle laten komen zodat ik daar foto's van kon nemen. Maar als ik opschoot was het misschien nog niet te laat.

Bij het opstaan trok er een weeïg gevoel vanuit mijn maag naar boven. Mijn blik viel op de lege whiskyfles op het nachtkastje. Had ik die gisteravond helemaal opgezopen?

Ik sleepte me naar de badkamer, draaide de kraan open en stapte zonder op de kleur van het water te letten onder de douche. Bewegingloos bleef ik onder de straal staan in de hoop dat mijn hoofdpijn wat minder zou worden en de misselijkheid zou verdwijnen.

Na een minuut of tien begon ik me iets beter te voelen. Niet veel, maar genoeg om mijn hersens weer een beetje te laten werken. Stom dat ik het gisteren na die gezellige avond in mijn hotelkamer op een zuipen had gezet.

Terwijl ik me afdroogde, bedacht ik dat ik Kim beter even kon bellen.

‘Ook een goedemorgen,’ klonk het opgewekt. ‘Verslapen?’

‘Inderdaad, mijn excuses. Ik was erg moe. De hitte denk ik.’

‘Maakt niet uit. Er zijn meer interessante gezinnen.’

‘Ben je nog op de medische post?’

‘Nee, ik ben op weg naar *El Marañon*, daar hou ik woensdagmiddag altijd spreekuur.’

‘Maar ik hoor helemaal geen auto.’

‘Dat klopt, we staan stil, Leviticus moest even een sanitaire stop.’

‘Leviticus? Ik dacht dat Robertus altijd reed?’

‘Op woensdagen niet. Leviticus wil ook af en toe rijden; hij is bang dat hij het anders verleerd. Maar ik ga nu hangen, want hij komt eraan. Zal je je een beetje vermaken vandaag?’

‘Wees maar niet bang. Zie ik je vanavond nog?’

‘Waarom niet, rond zevenen zijn we terug, denk ik.’

‘Dan haal ik je om half negen op, oké?’

Ik hoorde een autoportier open gaan en de stem van een man. Het moest Leviticus zijn; wat hij zei, kon ik niet verstaan.

‘Dat is goed,’ klonk het en de verbinding werd verbroken.

Door ons afspraakje voelde ik me meteen een stuk beter en drie kwartier later zat ik met Daniel en Robertus in de eetzaal aan de koffie.

‘Wat zijn uw plannen voor vandaag?’ vroeg Daniel.

Ik had hem al een paar keer gevraagd mij met ‘jij’ aan te spreken, maar hij bleef maar ‘u’ zeggen. Waarschijnlijk zat het er bij hem zo ingebakken dat hij niet anders kon. Maar het klonk vreemd, zeker uit de mond van een man die minstens net zo oud was als ik. Aan het piepen van zijn stem was ik inmiddels gewend, ik hoorde het amper nog.

‘Weer wat rondlopen, nog meer sfeer proeven, me inleven in het leven hier. Pas als ik me één voel met een plek, kan ik goede foto’s maken.

‘Dan bof je vandaag, want het is natte dag,’ zei Robertus.

‘Natte dag?’

‘Ja, woensdag staat de boiler aan en kunnen de kinderen douchen en hun spullen wassen. Over een uur is het hier net een mierenhoop van kinderen die met natte haren in hun ondergoed met stapeltjes wasgoed rondlopen.’

Daniel stond op. ‘Sorry, maar ik moet even gaan kijken of alles klaar is. Ik zie u straks wel weer.’ Hij verdween door de deur.

‘Aardige kerel, die Daniel’ zei ik tegen Robertus.

‘Ja, prima vent. Gek op kinderen. Soms zit hij ergens in een stil hoekje met een of twee kleintjes op schoot voor te lezen. Apart gezicht, die kleine lijfjes die zich tegen zijn magere lichaam aanvlijen en met hun hoofdjes tegen zijn borst genieten van de sprookjes die hij met zijn hoge stem vertelt.’

Er had zich in de verhouding tussen Robertus en mij een verandering voorgedaan. Was hij aanvankelijk heel stil en afstandelijk, sinds gisteren was hij open en hartelijk. De enige reden die ik kon verzinnen voor deze plotselinge gedragsverandering was dat hij eerst had willen weten wat voor vlees hij in de kuip had. Heel begrijpelijk natuurlijk, ik was niet zomaar een bezoeker, maar iemand die straks zijn wereld aan de buitenwereld liet zien. Ik kon me voorstellen dat hij dat best bedreigend vond. Blijkbaar had ik de ballotage goed doorstaan.

‘Is er iets wat ik vandaag beslist niet mag missen?’ vroeg ik.

‘De hele kleintjes straks, onder de grote douche. Dat is een gigantisch feest. Ze zepen zich van top tot teen in en rollen dan over de tegelvloer. De

afvoer loopt niet goed door dus blijft daar altijd een laagje water staan. Een lol dat ze dan hebben, je weet niet wat je ziet.’

‘Denk je dat ik daar foto’s van mag maken? Ze zijn in hun blootje.’

‘Waarom niet? Het zijn kinderen van drie, hooguit vier jaar. Als ze in de rivier gaan pootjebaden hebben ze ook niks aan.’

Gehurkt zat de jongen in de hoek van het klaslokaal, zijn armen beschermend over zijn hoofd. Het groepje om hem heen had me duidelijk niet binnen horen komen, want niemand keek op. Een leerkracht was nergens te bekennen.

‘Viezerik,’ hoorde ik zeggen, ‘vuile viezerik.’

Een been schoot uit en de jongen kromp in elkaar. Ik aarzelde. Moest ik ingrijpen? Het was minstens tien tegen een. Aan de andere kant, ik wist niet waar het over ging. Misschien had hij iets gedaan wat de hele groep aanging en verdiende hij het. En als ik de fout in ging, kon ik foto’s van hen maken straks wel schudden.

Een paar jongens begonnen hem nu tegelijk te schoppen. Tussen de pijnkreten door hoorde ik hun schoenen hem raken. Nee, dit kon niet, dit was te gek.

‘Wat is hier aan de hand,’ vroeg ik met luide stem.

Verschrikt draaiden de hoofden zich om.

‘Nou?’ Ik deed een stap naar voren.

Zwijgend staarden ze me aan. Ook de jongen op de grond gluurde met angstige ogen van onder zijn armen. Ik zag dat het hetzelfde was die al eerder slaag had gehad. Dit ging dus weer om pesten en niets anders. Goed dat ik ingegrepen had.

Het groepje week uiteen toen ik naar de jongen toe liep. Ik pakte hem bij zijn arm en hielp hem overeind. Vanuit mijn ooghoeken zag ik de andere kinderen een voor een het klaslokaal uit sluipen.

‘Gaat het een beetje?’ vroeg ik.

Met een betraand gezicht keek hij me aan. Zijn linkeroog was rood en begon al dik te worden. Ze hadden hem goed te pakken gehad. Een pijnscheut schoot door mijn hart en troostend drukte ik hem tegen me aan.

Als door een slang gebeten rukte hij zich los.

‘*Maricón*,’ krijste hij, ‘smerige *gringo maricón*. Blijf met je poten van me af!’ En hij draaide zich om en rende de klas uit, mij verbouwereerd achterlatend.

‘Goed geslapen?’

In haar spierwitte kleren zag Kim er als een echte dokter uit. En een hele mooie dokter ook, je zou je acuut ziek melden.

‘Mwa, gaat wel. Ik ben nog steeds niet helemaal gewend aan de vochtige hitte hier, denk ik.’

Ik had geen zin haar te vertellen dat ik sinds ik hier was ontzettend onrustig sliep. Vannacht had ik zelfs een halve valium genomen omdat het ‘*gringo maricón*’ maar door mijn hoofd bleef zingen.

Kim pakte een handvol rollen verbandgaas uit een doos en gooide die in de groene, plastic krat naast haar bureau. ‘Zin om mee te gaan vandaag?’

‘Waar naartoe?’

‘Een paar dorpjes af. Niet veel bijzonders, maar misschien levert het mooie plaatjes voor je op. Er zijn altijd veel kinderen.’

De manier waarop ze me met dat laatste zinnetje probeerde te paaïen deed me glimlachen. Je moest eens weten hoe graag ik zonder kinderen een dagje met je op stap ging, jongedame.

‘Oké. Hoe laat vertrekken we?’

‘Wanneer ik alles ingepakt hebt.’ Ze richtte zich op. ‘Jij hebt toch een rijbewijs, hè?’ Het klonk meer als een constatering dan een vraag.

‘Ja, hoezo?’

‘Nou, ik denk dat Robertus het helemaal niet erg vindt als hij een keertje niet hoeft te rijden. Hij barst van het werk.’

Ik? Alleen met haar op reis? Mijn vermoedheid was plotsklaps verdwenen en maakte plaats voor een uitbundige energie.

‘Natuurlijk kan ik rijden!’

Een half uur later reden we *San Pedro Sula* uit. Robertus was erg blij geweest met haar voorstel om mij vandaag te laten rijden. Wel vroeg hij of ik iets van techniek wist omdat het busje er zo af en toe geen zin in had. Toen ik zei dat ik met mijn ogen dicht een motor uit elkaar kon halen – overdreven natuurlijk, maar een beetje sleutelen had ik de afgelopen dertig

jaar wel geleerd – wees hij naar de gereedschapskist onder de bank en zei dat daar alles in zat wat ik nodig had.

Kim had een cassette met Hondurese liedjes opgezet en zat voor zich uit kijkend mee te neuriën. Er was aardig wat verkeer op de weg en ik had al mijn aandacht nodig voor mijn soms als gekken rijdende medeweggebruikers. Telkens als het kon, keek ik snel even haar kant op. Maar geen enkele keer kreeg ik van haar kant een reactie.

Na een kilometer of vijftig zette Kim de muziek zachter en zei dat ik bij het volgende kruispunt rechtsaf moest. We kwamen op een onverharde weg terecht vol diepe kuilen en ik moest het stuur stevig vasthouden om het niet uit mijn handen te laten slaan.

‘Het is maar een klein eindje. We zijn er zo,’ schreeuwde Kim boven het nu aanzienlijke motorgeluid uit.

Links en rechts waren nu hekken te zien, de meeste verroest en kapot. Erachter ontwaarde ik een aantal krotten met een zinken dak en zonder ramen, en in plaats van een deur een gat. Hiermee vergeleken zagen de huizen in de wijk waar het tehuis stond er fantastisch uit. Zo leefden de mensen dus hier.

De weg was nu zo slecht dat ik slechts stapvoets verder kon.

‘Triest hè,’ zei Kim, alsof ze mijn gedachten kon lezen. ‘Nou is dit ook een van de armste dorpen, dus echt representatief voor het leven buiten de stad is het niet. En er wonen hier bijna alleen oude mensen. Dat komt omdat de boel vervuild is. Vroeger was er hier een grote, door Amerikanen opgezette leerlooierij en het afvalwater hebben ze tientallen jaren lang gewoon weg laten lopen.’

We reden een pleintje op. Naast de kerk stond een slordig witgepleisterd gebouwtje, **Clinica Comunal** stond er in rode letters op. Ervoor zaten, op groene, plastic tuinstoelen, een stuk of tien mensen, allemaal minimaal vijftenvijftig plus.

Nadat ik het busje geparkeerd had, kwam er een mollige vrouw met een witte schort naar ons toe.

‘Welkom, dokter,’ zei ze, terwijl ze mij met een scheef oog aankeek. ‘Er zijn vandaag gelukkig niet zoveel patiënten. De tafel binnen is al geschrobd en het water is gekookt.’

‘Bedankt Carmen.’ Kim schonk haar een allervriendelijkste glimlach en draaide zich naar mij. ‘Carmen is mijn beste hulpverpleegster.’ Ik zag de

vrouw achter haar glimmen van trots. ‘Als jij de krat voor mij naar binnen zou willen dragen, praat ik even met de patiënten.’

Anderhalf uur later had ik genoeg puisten en verwaarloosde, etterende wonden gezien en was ik blij dat we alles weer in konden pakken. Ik had slecht één foto gemaakt. Kim had, tot mijn verbijstering zonder verdoving, bij een oude vrouw een kies getrokken en, liggend in de versleten ligstoel die als tandartsstoel dienstdeed, had die erop gestaan dat ik een foto van haar maakte. Met Kim en de kies uiteraard.

Het contrast met het dorp dat we daarna bezochten was enorm. Keurig nette huisjes met af en toe zelfs een satellietantenne op het dak, auto's die, hoewel oud, er verzorgd uitzagen en een medische post om door een ringetje te halen: gladde, witte muren en het houtwerk strak in de verf.

‘Dit dorp is door de baptisten geadopteerd,’ zei Kim, terwijl ze op een rechthoekig gebouwtje wees waar *Iglesia Bautista* op stond. ‘Die doen hier goed werk.’

‘Zijn de dorpingen dan ook baptist?’ vroeg ik nieuwsgierig.

‘Nee, volgens mij zijn ze net als bijna iedereen in Honduras gewoon katholiek. Maar dat maakt de baptisten niets uit.’

In elk geval een beter soort missie dan de katholieken beoefenen wilde ik opmerken maar ik hield mijn mond. Waarom zou ik daar op zo'n gezellige dag als vandaag over gaan discussiëren. Dat was gewoon zonde van de tijd. De afgelopen dagen hadden we het al een paar keer over mijn aversie tegen de katholieke kerk gehad en Kim was het duidelijk niet met me eens. Volgens haar was het beeld dat ik had allang achterhaald.

Dit keer bleek haar beste hulpverpleegster Maria te heten en ze glom minstens zo hard als de Carmen uit het vorige dorp. De tuinstoelen op het plein waren voor de afwisseling hier wit en ik zag meteen twee kinderen die ik graag voor mijn lens wilde hebben. Het ene was een weldoorvoede baby - ik kon onmogelijk zien of het een jongen of een meisje was - met een enorme hazenlip, je keek zo naar binnen, en het andere een brutaal kijkend jongentje met een gipsverband om zijn arm dat zo vuil was dat je nauwelijks kon geloven dat het ooit wit was geweest. Nadat ik Kim had geholpen haar instrumenten op het voor de hygiëne met blauw papier afgedekte tafeltje te leggen, pakte ik mijn camera uit het busje en wandelde nonchalant het dorp in.

Gelukkig waren er hier geen kinderen die op je af stoven om om snoep te bedelen zoals laatst in Brazilië.